

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Nostratis sententiæ argumenta ex Antiqui Fœderis tabulis deducta referuntur ac expenduntur cum conclusione super ijs reflexivâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

vitabiliter adversantis nequitiam, Rex suæ Regiæ Majestatis potentia seu judiciaria, seu militari adversus hæreticos, imò ipsas etiam hæreses in suo Regno enascentes, vel ibidem jam adolescentes, merito insurgit, non quidem per se ac directè, sed quatenus hæreses Politici regiminis Bono, & pacis publicæ tranquillitati nocent, ut sic enim tanquam objectum materiale subduntur Politici regiminis ordinabilitati, seu formali Regiæ potestatis specificativo objecto, sub se ad eò complectenti etiam hæreses, non formaliter, sed materialiter spectatas, quæ ne nipe cum publico regiminis politici Bono pugnant, ut sic enim respectu potestatis Regiæ, subeunt ratione objecti materialis.

Cujus ulterior confirmatio delimitur ex eo, quòd Juramenti vinculum sit de se spirituale, formaliter ac directè spectans ad solum Ecclesiæ Sanctæ tribunal. Nihilominus Regiæ potestas legitimam habens autoritatem super contractu Civili, qui ejus subijcitur foro, potest hunc irritando, per consequentiam facere, ut, si iurejurando firmatus fuerit, hujus quoque vinculum tunc per indirectum tollatur. Quam indirectam Juramenti solutionem Rex supremâ suâ autoritate potest insuper præstare, ex causâ legitimâ nomine alterius sibi subiecti contrahentis, remittendo obligationem contractus Civilis: vel etiam faciundo, ut contractus, super quo adhiberi solet Iuramentum, ex causâ publici Boni Civilis, sit illicitus ac iniquus: hoc enim utroque modo per indirectum solvitur iurisjurandi vinculum, spirituale licet, ac solius Ecclesiæ, non Regiæ potestati per se formaliter ac directè subiectum.

Quòd si ergo Regia potestas, spherâ naturalis duntaxat regiminis circumscripta, super spiritualia, tanquam objectum materiale extendi valet, quatenus annexam habent aliquam, Politico regimini proportionatam ordinabilitatem, vel quatenus cum hujus publicâ tranquillitate oppositionem præferunt, quidni à fortiori dixeris, Ecclesiæ sanctæ Claves posse supra jura & Regna temporalia, tanquam objectum materiale superextendi, quatenus vel publicæ Religionis, ac Fidei unitatis, atque cum æternæ salutis sine congruitatis ordinabilitatem, vel ab harum aliquâ deficientiam, imò positivam etiam repugnantiam præferunt?

§. III.

Nostratis sententiæ Argumenta
ex Antiqui Fœderis tabulis deducta referuntur ac expenduntur cum conclusionene super ijs reflexivâ.

ARGUMENTUM I.

Ex 2. Paralip. 26. capite petitum.

50. **A**uthor Regalis Sacerdotij lib. 1. §. 2. n. 1. Argumentatur 1. Oziam Regem, quamdiu Pontificis Azariæ mandato & consilij paruit, gloriâ & victorijs floruisse: ubi verò Sacerdotis officium usurpavit, leprâ percussam, Templo & Regno à Pontifice pelli, & Imperium filio tradi. Verba Scripturæ hæc sunt;

Sed cum roboratus esset Ozias, elevatum est cor ejus in interitum suum, & neglexit Dominum Deum suum, ingressusque Templum Domini, adolevere voluit incensum super altare thymiamatis. Statimque post eum ingressus est Azarias Sacerdos, & cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi vestierunt Regi, atque dixerunt: Non est tui officij Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad hujusmodi ministerium. Egrede de Sanctuario, ne contempseris, quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. Tratusque Ozias, tenens in manu thuribulum, ut adolere incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimque orta est lepra in fronte ejus coram Sacerdotibus in Domo Domini super altare thymiamatis. Cumque respexisset eum Azarias Pontifex, & omnes reliqui Sacerdotes, viderunt lepram in fronte ejus & festinatè expulerunt eum: sed & ipse perterritus acceleravit, egredi, eò quòd sensisset illud plagam Domini. Fuit igitur Ozias Rex leprosus usque ad diem mortis suæ, & habitavit in domo separatâ, plenus leprâ, ob quam eiectus fuerat de Domo Domini. Porro loatham filius ejus rexit Dominum Regis, & iudicabat populum suum. Ex quo sacro textu talis efformatur argumentatio. Nempe Rex Ozias non tantum, ut templo exiret, rogatus, sed etiam compellus, & à reliquo populo. Summo Pontificis arbitrio separatus, & hoc solo regno exutus est: sic enim habetur Levitici 13. v. 4. Quicumque ergo maculatus fuerit leprâ, & separatus est ad arbitrium Sacerdotis &c. solus habitabit extra castra. Sicut ergo ad Sacerdotem pertinebat de leprâ Principis cognoscere, & si reperisset infectum, à commercio populi excludere, sicque inhabilem Regno pronunciare: sic multò magis in Novâ Lege ad Summum Sacerdotem pertinet, de leprâ spirituali iudicium ferre, & si periculum ex illa fidelibus immineat, Regnum Principi adimere, ne exemplo, imperio, & potentia Ecclesiam corrumpat. Quæ causâ fuit Adriano, Leoni, & Stephano Romanis Pontificibus, ut Imperatoribus Græcis non tantum in hæresin lapsis, eamque decretis & supplicijs Oriente toto propagantibus, sed etiam Occidentem invasuris, Imperium abrogarent. Et quamvis illud præceptum de leprâ corporali à Sacerdote cognoscendâ, judiciale fuerit, potuit tamen etiam in Lege Evangelicâ locum habere. Imò quoad lepram spirituales, est præceptum morale fundatum in Iure Divino naturali.

Obiectio.

51. **E**Xcipi potest ex adversâ parte, quomodo subsistat proximè adductum principium, quo asserbatur, illud de leprâ corporali à Sacerdote cognoscendâ Veteris Legis præceptum judiciale, potuisse etiam in lege Evangelica locum habere?

Responsio.

52. **R**Eponi equidem potest, per principium proximè assertum minime intendi, ac si illud præceptum formaliter sub Divina, nempe Veteri Legi annexâ, at per Christum evacuatâ formalitatis suâ, etiamnum locum habeat in Lege

Lege Evangelicâ, sed ipsomet *Regalis Sacerdotij* Authore insinuante, hoc tenere duntaxat in vi Canonis I. de homicidijs: ubi sancitur: *Homicidij per industriam, vel insidias perpetrati auctoritate esse ab altari, ad quod confugit, avellendum, & Curia seculari tradendum, ut moriatur.*

Verum neque ex isto Canone probatur Judiciale illud de leprâ corporali per sacerdotem cognoscendam præceptum, adhuc vigere in Nova Lege. Veteris equidem Testamenti leges, seu Evangelicæ veritatis figuræ, quoad rem figuratam & præsignificatam ita fuerunt consummata à Christo, ut veritas sic præfigurata re ipsâ jam subsistat sub statu Evangelij. Unde sicuti lepra corporalis per Sacerdotem cognoscenda, erat figura Divinitus instituta, ad præsignificandum Sacerdotij Christi super leprâ spirituali iudicium, sic indubitatum hinc delimitur argumentum, de istâ Sacerdotij Christi propria judiciaria super fidelium peccatis, seu lepris spiritualibus cognoscendis auctoritate. An verò ex eâ figurâ efficaciter probari queat, quod Sacerdotij Christi præsignificata potestas judiciaria procedere valeat ad ipsos etiam Reges exauthorandos, non immerito dubitare licet, accuratius expendenti eam figuram.

53. Ex præadducto namque sacro textu non evincitur, quod Ozias per auctoritatem Summi Pontificis Azariæ sit exutus Regiâ dignitate, sed verba illa sacra Oziam leprâ licet percussum, & separatam, expressè appellant adhuc Regem ad mortis usque suæ diem, sicque adeo unâ cum Scripturarijs, Sallianus usque ad Annum mundi 3277. sicuti etiam Isaias Prophetâ cap. 6. pro eo anno, quo mortuus est Ozias, ipsum adhuc Regem nominat. Unde Joatham filius ipsius, non nisi administratoriâ potestate regebat populum, usque dum Ozias mortuus fuerat. Ex illo igitur Azariæ Summi Pontificis adversus Oziam Regem exemplo haudquaquam evincitur, potestatem exauthorandi Reges, fuisse annexam summo Veteris Legis Sacerdotio, sed potestatem duntaxat cognoscendi super leprâ corporali, sicque infectum separandi ab hominum consortio. Nec juvat, si dicatur, illam super leprâ corporali cognoscendam, leproloque separando, præfigurativam Antiquæ Legis Sacerdotio competentem, potestatem, manere jam in Nova Lege, quatenus in ordine ad lepram spiritualem, morale continet præceptum, in Jure Divino naturali fundatum, vi cuius scilicet, Summo Pontifici incumbat, Ecclesiæ sibi commisse prospicere adversus Reges, Fidei, ac Religionis Orthodoxæ inimicos, ne exemplo, imperio, & potentia eandem Ecclesiam corruptant. Hoc enim morale Iuris Divini naturalis præceptum, num dicere fas est, præcontentum fuisse in præadducta Veteris Legis judiciali lege? Vel potius ex alio fonte ac fundamento delumendum est? Hujus quæstioni decisio ex præadductis sacre Scripturæ verbis haud elucet, meritoque adeo istud difficultatis præcipuæ punctum, reservatur accurate ponderandum, in conclusione inferius sancienda.

ARGUMENTUM II.

Ex 2. Paralip. 23. & 4. Regum II. capite petitum.

Auctor præinsinuat *Regalis Sacerdotij*, ubi supra argumentatur. Jojada Pontifex solo allegato Athaliam, quæ Regno injustè occupato, Idolorum cultum invexerat, puniri jubet, & legitimum Regem solo restitui. Verba Scripturæ sunt ista: *Produxitq; Jojada filium Regis, & posuit super eum diadema & testimonium, feceruntq; eum Regem, & unxerunt, & plaudentes manu, dixerunt. vivat Rex. Et post pauca: Præcepit autem Jojada centurionibus, qui erant super exercitum, & ait eis. Educite Athaliam extra septa Templi, & quicumq; eam secutus fuerit, feriatur gladio. Pepigit ergo Jojada foedus inter Dominum & Regem, & inter populum, ut esset populus Domini, & inter Regem & populum.*

Ex quâ proinde historia evincitur, Pontificem maximum, cum alios animus deficeret, Reginam tyrannidis damnare, milites conscribere, legitimum Regem solio imponere, foedus non tantum inter Deum & Regem, sed etiam inter Regem & populum pangere, & conditiones dicere, remque civilem juxta & militarem curare. Sed quo jure? nisi iure naturæ & necessitatis, ne scilicet impio Principe in thronum sublato, Religio Sacerdotibus commissa profigaret.

Si dicatur, Notoriam hanc fuisse Athalia tyrannidem nullo jure Regno invadentis, & ideo non à Sacerdote tantum, sed quolibet subditorum potuisse Regno, quod injuriâ tenebat, repelli. Adversus hanc adversariorum exceptionem pergit præcitatus Auctor, hunc in modum argumentari. Quemadmodum, inquiens, Athaliam Summus Pontifex Regno egerit, quia nullo jure regnabat: eodem modo, si Regno aliquis sic administraret, ut Religioni & fidei noceret, deponi imperio potest, quia jus regnandi aut amittit, aut illo est indignus: potest enim aliquis vel ab ipsis initijs regno indignus esse, quia nullum jus regnandi habuit, ut Tyranni: potest iterum indignus esse, quia licet Regno legitime ingressus, postea tamen jus regnandi amisit, aut meretur, ut amittat. Utroque casu nullo jure regnatur, primo, quia non habuit: secundo, quia amisit, seu delicto perdidit; uti patet exemplo Ozia. Sunt autem paria, non habuisse, & perdidisse. Hoc tamen iudicium, cum sit de re gravissimâ, & Capita Reipublicæ tangat, quibus omni jure venerationem debemus, soli PONTIFICI MAXIMO reservatur, cui soli dictum est: *Pasce oves meas.* Ut infra ex Cap. Ne aliqui. De Privilegijs. in 6. dicitur: alioquin Reipublicæ atrocissimijs plenæ & paritidij essent, quolibet, qui Principi vim intrulisset, causam & salutem publicam prætentente. Simile exemplum de Phinees summi Sacerdotis filio Num. 25. habetur, cujus factum ex eo capite Divus Thomas excusat 2. 2. q. 160. art. 6. ad 2. Quia licet non esset summus Sacerdos, erat tamen Summi Sacerdotis filius, & ad eum hoc videbatur pertinere, sicut & ad alios Iudices, quibus hoc erat præceptum. Ob-

Objectio.

56. **E**Xcipi potest in contrarium, ex quo fundamento illi, qui nullum jus regnandi habens, in via Juris est Tyrannus, equiparetur is, qui regnum legitime ingressus, abutens suo jure regio, in via Facti est Tyrannus. De prioris equidem generis Tyranno, tenent Theologi communiter, cum Divo Thoma 2. Sentent. dist. ult. q. 2. art. 2. ad 5. posse a quovis de regno interfici, non tamen Jure vindictæ, sed Jure defensionis, eò quod talis Tyrannus non sit Princeps, sed iniquus invasor & oppressor Reipublicæ, ac singulorum etiam civium: injustus autem invasor Reipublicæ, dum non tu- perest aliud remedium, potest Jure defensionis per quemlibet civem e medio tolli: sic enim Aod sustulit e medio Eglon Regem Moabitarum, Tyrannicū illi aelitarū oppressorem Iud. 3. & Judith pari defensionis Jure interfecit Holofernem, injustum populi Dei impugnatorem. Hoc naturali defensionis Jure attento, nullum est dubium, à Jojadâ Summo Sacerdote 4. Reg. 11. & 2. Paralip. 23. justè reprobata esse Athaliam, regnum Judicum tyrannicè, absque ullo titulo sibi arrogantem, ipsaque adeò justitia exigebat, ut Rex legitimus solio imponeretur. Verùm in hoc Jojadâ Summi Sacerdotis facto necdum ostensum est, an Jure duntaxat naturalis æquitate miratur, vel specialis etiam Summi Sacerdotis Jure aliquo.

Responsio.

57. **H**ujus quæstionis elucidationem faciemus in sequenti conclusione nostrâ. Interea observanda hic venit de posterioris generis Tyranno Theologorum sententia recepta. Nempe quamdiu manet Princeps, non posse à privatis occidi, juxta Concilij Constantiensis Sess. 15. decretum de errore damnantis hunc articulum: *Quilibet Tyrannus potest, & debet licitè & meritorie occidi per quemcumq; vasallum suum, vel subditum.* Etenim princeps, quamvis Tyrannicè imperet, manet re ipsâ superior. Scriptura verò Christianos primitivè Ecclesiæ jubebat in rebus licitis parère Principibus, qui Ethnici erant, maximèque tyranni, ac persecutores Ecclesiæ. Hæc equidem sententia & ratio procedit de Tyranno, quamdiu Princeps manet. At ex quibus seu naturæ, seu sacræ Scripturæ principijs demonstrare licet, Regem legitime ingressum Jure Majestatis Regiæ privati ipso facto, si ejus regimen fuerit tyrannicum? Ubi tyrannis eòsque exereverit, ut non videatur amplius tolerabilis, nec aliud superest remedium, docent quidem aliqui Theologi à Republica, seu Comitij Regni esse à Regiâ dignitate deponendum talem Tyrannum, declarandumque hostem, priusquam in ipsius personam quidquam liceat attentare. Hæc autem Comitiorum potestas hititur tum defensionis naturalis Jure: tum primævâ origine Regiæ autoritatis, penes populum Jure naturali primitus subsistentis, nec nisi sub istâ connaturaliter inditâ æqui regiminis conditione & pactione, in unum Caput Politicum, e- jusque seu hæredes, seu successores translati,

59. Quod si proinde tyrannica ejusmodi gubernatio intrâ puros naturæ lumini commensuratos limites subsistere possit, super eâ dijudicandâ fortassis extendere haudquaquam se possit Oecumenici Pastoris autoritas, eo ipso tamen, quodâ moralitatis naturali quoque lumini proportionatæ transgressio, propter ejusdem ad supernaturale statum elevatione, nullatenus subsistere jam possit, quin moralitatis quoque supernaturalis violatio, Pontificiæ Christi Vicariæ potestati indubie subjecta, simul interveniat, an non ex hoc saltem titulo super illam extendere se merito potest ac debet supremi Pontificis autoritas, maximè si emergat publicum etiam Ecclesiæ damnum? velut infra ex initio probabitur ex sacris Litteris.

ARGUMENTUM III.

Ex Ecclesiastici 48. Capite.

60. **A**uthor præallegatus argumentatur 3. Eliæ Prophætæ hoc elogium ponit Spiritus sanctus Ecclesiastici 48. *Quis potest similiter gloriarî tibi? Qui deiecisti Reges ad perniciem, & confregisti facile potentiam ipsorum, & gloriosos de lecto suo, qui ungis Reges ad penitentiam, & Prophetas sacris successores post te.* Ex quo sacro textu hunc in modum ratiocinatur præfatus Author. Reges, quos unxit Elias, fuere Azael Rex Syriæ, & Jehu Rex Israel 4. Reg. 19.

61. Si dicatur Elias id fecisse Dei jussu, non suâ sponte: id quidem verum est, sed idem Dei mandatum Summi Pontifices acceperunt, cum illis commissæ sunt oves Christi, quarum custodia necessariò requirit potestatem lupos arcendi, eosque, qui Ecclesiam evadunt, exarmandi, ne, si velint, possint nocere. Hoc enim naturale jus defensionis, cum singulis natura permittat, quanto magis Summo Pontifici in eos, qui Ecclesiam, ovesque Christi, ac sibi commissas animas aggrediuntur. Hoc adeo casu poterit Summus Pontifex Eliæ exemplo, deiecere Reges ad perniciem, & Reges un- gere ad penitentiam. Nam teste Divo Ambrosio lib. 1. de Offic. c. 36. & S. Thomâ 2. 2. q. 60. art. 6. ad 2. *Qui non repellit injuriam à socio, cum potest, tam est in vitio, quam ille, qui facit.*

Objectio.

62. **E**Xcipi potest ex parte adversa, illam argumentationem unice resolvi in defensionis Jus naturale. At desiderari, ut ostendatur, quomodo tale jus naturale in supernaturali Oecumenici Pastoralis muneris potestate sit eatenus divinizatum, ut ex ipsismet fidei principijs per argumentum verè ac strictè theologicum firmari valeat?

Responsio.

63. **H**oc petitum sequenti ratione præstamus. In Eliâ etenim non præcisum jus Naturale defensionis prævalere potuisset, nisi Dei mandatum extraordinarium ad deiciendos Reges, ipsorumque potestatem confingendam intervenisset, quo Divino mandato unice nitebatur ille Eliæ spiritus. Sicuti ergo in hoc Propheta erat spiritus quidem non Oecumenicus,

Auctoritas
nativæ
apostolica
GVI
16.

sed potius privatus, illius duntaxat personæ annexus, sic operæpretium est, indagare, an ex sacris Litteris probari valeat, quod pro perpetuo Ecclesiæ statu sit Pastoralis Christi Vicario muneris annexus spiritus altioris ex Divino mandato, quasi Divinitate & auctoritate, ad infringendam iniquorum Regum potentiam, ipsosq; adeo Reges Ecclesiæ sanctæ perturbatores, ac contra Christi Vicarium perduelles deiciendos? Quod in sequentibus præstare totis viribus conabimur.

CONCLUSIO.

64. **R**egia potestatis erga Oecumenicam sanctæ Ecclesiæ auctoritatem, subordinatio ostenditur ex Veteris Testamenti *superius* allegatis sacris textibus.

Explicatur. Sacerdotio Antiqui Testamenti fuisse judicariam quoque potestatem, ambigui Legum judicialium populo Dei præscriptarum sensus, eatenus declaratoriam, ut super ipsis quoque Civilibus causis tanquam *objecto materiali* se extenderet, evincitur ex Deuteronomij 17. vers. 8. ubi Deus ita sanxerat: *Si difficile & ambiguum apud te iudicium esse perspexeris inter sanguinem & sanguinem, causam & causam, lepram & lepram, & iudicium intra portas tuas videris verba variari, surge & ascende ad locum, quem elegerit Dominus Deus tuus, veniesq; ad Sacerdotes Levitici generis, & ad Iudicem, qui fuerit illo tempore, querelq; ab eo, qui iudicabunt tibi iudicij veritatem, & facies, quodcumq; dixerint, qui præsumt loco, quem elegerit Dominus, & docuerint te, sequerisq; sententiam eorum, nec declinabis ad dextram, vel sinistram, qui autem superbiebit, nolens obedire Sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Deo tuo, & decreto Iudicis, morietur homo ille.* Ex quo sacro textu in tantum patet iudicariæ secularis potestatis ad Sacerdotij Veteris auctoritatem subordinatio, ut iudicem secularem oportuerit, iudicij veritatem requirere à sacerdotio, facereque, quodcumque ex hujus iudicio fuerat sancitum, ac strictè sequi Sacerdotum sententiam.

65. Dici equidem fortassis posset, in Veteri Testamento leges judiciales fuisse Divinas, quarum adeò interpretatio merito perenda erat à sacerdotali auctoritate, in Novo autem Testamento Leges fori Civilis in causis seu civilibus, seu criminalibus moderatrices, haudquaquam esse juris Divini, sed juris *humani*, ab ipsis Regibus & Imperatoribus latis, ut secundum eorum normam perageretur iudicium. Nihil ergo cum istis habere, quod agat supra sacerdotij Christiani auctoritas, sed totum ejusmodi iudicium cum legum ejusdem moderatricum interpretatione, remittendum esse ad Reges & Imperatores, seu iudices ab ijdem constitutos.

66. Veùm licet hæc discrepantia inter Novi & Antiqui Fœderis statûs Leges judiciales revera, ut dicitur, ita se habeat, ex præadducto nihilominus sacro textu constat, quod sacerdotale iudicium ita *directè* seiebat super legis judicariæ Divinitus constitutæ interpretatione, ut tamen *indirectè* per modum *objecti materialis* attingeret ipsas quoque Civiles cau-

sas, præviæ de legitimo legis sensu Sacerdotis sententiæ conformiter dijudicandas; eodem sacro textu dilucidè sanciente: *Si difficile & ambiguum apud secularis fori iudices perspectum fuerit iudicium inter sanguinem & sanguinem, causam & causam, verè civilem, super quâ intra laicæ potestatis portas, seu tribunalia existat iudicium variatio, eatenus debuisse iudicij veritatem indagari ex iudicio Sacerdotij, ut in ejusmodi specificâ causâ oportuerit, iudices laicos, sequi sententiam Sacerdotum.* In aperto igitur est, Sacerdotij auctoritati talem in Antiquo etiam Fœdere, debitam fuisse civilis potestatis subordinationem, ut illa *indirectè* se extenderet ad causas quoque Civiles, ceu *objectum materiale* iudicij sacerdotalis, super judicariæ legis sensu *per se formaliter*, super ejusmodi verò causis Civilibus *indirectè & materialiter* se protendentibus.

67. Et verò licet Leges, secundum quas fit iudicij civilis moderatio, non jam sint *specificè* Divinæ, sed ab ipsismet Regibus seu Imperatoribus, pro suo seu Regno, seu Imperio latæ; attamen cujuscunque legis ratio transcendentalis exigit ad essentialè sui valorem, ut non sit distortis, sed *positivè* conformis Jurî Divino, vel naturali, vel *positivo*. Hæc autem cum jure Divino etiam naturali conformitas, ex statu supernaturalis hominum elevationis jam subsistere nequit, si qualemcunque habeat cum lege Divinâ sacris Litteris nobis patefactâ dissonantiam. Sub quâ adeò cujuscunque cum honestate, sacris Litteris sancitâ distortis *formalitate*, ad Ecclesiasticæ potestatis spheram spectante, lex à Rege, vel Imperatore lata, per modum *objecti materialis*, *indirectè* saltem subijcitur sanctæ Ecclesiæ auctoritati ac iudicio.

68. Quemadmodum igitur Deuteronomij 21. c. 5. Deus imperavit, ut ad verbum Sacerdotum *omne negotium, & quidquid mundum, vel immundum est, finiatur.* Sic in Novâ Lege iudicium Regalis Sacerdotij, super legibus Regijs, & Imperatorij, & consequenter super civilibus ex harum normâ decidendis causis quibuscunque superextenditur, non quidem *directè*, ac *per se*, sed *indirectè & materialiter*, quatenus Summæ Oecumenici Pastoris officium requirit, providere, ne quid à Jure Divino, seu naturali, seu *positivo* distortum irrepat, siquidem deviatio à naturali æquitate subsistere nequeat, quin habeat repugnantiam cum fine salutis æternæ, honestateque etiam supernaturali, ipsiusque etiam Religionis sanctæ decore. Sub quâ adeò repugnantia *formalitate*, si quando in legibus Civilibus interveniat, istæ ceu *objectum materiale* necessariò subesse debent iudicio Pontificiæ auctoritatis.

Quibus proinde suppositis, ad argumenta circa Pontificiæ super Regiâ potestate *materialiter* saltem spectatâ, causisque Civilibus auctoritatis extensionem, ex Veteris Testamenti sacris textibus petita, accuratius ponderanda procedemus, vitori. *quantâ polleant vi & energia ad demonstrandam politicæ potestatis respectu Ecclesiasticæ auctoritatis subordinationem?*

* *

P R O.

PROBATIO I.

Defumpta ex 2. Paralip. 26. capite.

69. **E**T enim quia Veteris Testamenti Sacerdotio potestas erat, per Verbi Divini interpretationem formandi ac ferendi sententiam super veritate iudicij, causam etiam Civilem concernentis; uti liquet ex præallegatis Deuteronomij sacris textibus: à fortiori dicendum est, id Sacerdotium habuisse talem autoritatem super causis spiritualibus, qualis erat Oziaæ arrogata præsumptio: *Ut templum ingressus, adoleret incensum super altare Thymiamatis.* Super hæc igitur Divini ordinis transgressione non ex privato duntaxat, sed sacerdotialis autoritatis publico iudicio, Azarias Sacerdos Summus, unâ cum reliquis octoginta Sacerdotibus ferebat sententiam, *positivè resistendo, sicque autoritativè dicendo: Non est tui officij, Ozia, ut adoleas incensum, sed Sacerdotum, qui consecrati sunt ad huiusmodi ministerium.* Quod si ergo in Novâ Legè contingeret, Regem quempiam Christianum involare in Jura Sacerdotij supremi, Ecclesiæque sanctæ pacem, ejusque supremam autoritatem iniquis machinationibus perturbare ac pessumdare, imò sibimet arrogare & usurpare; an minus dixeris esse in Novâ Legè, ac in Antiqui Fœderis Summo Sacerdote autoritatis, ad pronuntiandum judicialiter super tali Regis quantumvis supremi arrogantia? Equidem lubens dabo, Azariam Summum Sacerdotem non exauthorasse Regem Oziam in tantum, ut ipsi adimeretur Regiæ potestatis jus, exutus tamen fuit ejus exercitio.

70. Nec porro dicere fas est, regiminis publici administrationem Regi Oziaæ ademptam fuisse, non tam ex sententia Summi Sacerdotis, quam per consequentiam duntaxat, quâ à Domino percussus leprâ, exinde à consortio hominum separatus degeret. Nam sacer textus expressis verbis ait, Oziam cum Sacerdotibus, ubi vidisset, lepram ex Oziaæ Regis fronte apparere, festinatò eum expulisse; non aliâ utique, quam autoritatis publicæ potestate. Ex qua etiam autoritate juxta Leviticij decimum tertium caput, penes Sacerdotem stabat arbitrium separandi leprosum. Quod adeò arbitrium Azariaæ erga Regem Oziam, non operabatur duntaxat localem ab hominum consortio separationem, sed formalissimam à Regio regimine avulsionem, ita ut jure Regio penes ipsum habitualiter adhuc subsistente, ejus tamen exercitium ipsi abrogaretur in tantum, quòd loatham filius ipsius iudicaret ex tunc populum: utique non patris nomine, cum de hoc nihil dicat S. Scriptura, sed absolutè absque ullius erga Oziam in administrando regno dependentiæ mentione asseveret, *loatham ex tunc rexisse domum Regis, & populum terræ.*

71. Sicuti ergo quisque privatus leprosus arbitrio Sacerdotis erat à consortio hominum separandus, veluti civiliter mortuus, adeoque jure civilis societatis spoliatus, sic Oziaæ Regis per Sacerdotis arbitrium ab humano consortio separatio, facta erat etiam quoad politicæ cum subditis communionis avulsionem, Re-

giæque adeò potestatis, vel per se, vel per alium, seu Vicarium suum exercendæ privatione, cum ceteroqui non tam loatham, quam Ozias pater dicendus esset illo adhuc tempore regnasse, quemadmodum haud simpliciter, & absque addito Vicariam duntaxat potestatem denotante, dicendus esset regnare, subiens vices Regis, qui actualis adhuc regiminis per alium scilicet exercendi clavem, seu Jus Regiæ administrationis, non radicaliter duntaxat, sed quoad actualis per alium suo nomine peragendæ administrationis adhuc obtineret. Quia igitur Summi in Antiquo Fœdere Sacerdotis judiciaria potestas se protendebat super Regis, Oziaæ, Sacerdotale munus sibi arrogantis scelerè, ejusque leprâ à Deo percussu, quoad civilem quoque & politicam gubernationem separatione, atque adeò Regiæ administrationis exercitio adimendo, quid ni dixeris, Occidenticam Summi in Novo Fœdere Pontificis autoritatem protendi super Regum temporalium, in Jura sanctæ Ecclesiæ involantiu præsumptuosam arrogationem, eorumque hinc à fidelium publicâ cõmunionè separationem, imò & Regiæ administrationis, quinimò Juris quoque Regij, si publicæ necessitatis ratio expostulare videbitur, privationem, prout hæc in subsequentibus per Novi Testamenti paginas luculenter ostenduntur.

PROBATIO II.

Defumpta ex 2. Paralip. 23. & 4. Regum 11. capite.

Libenter damus, Athaliam, de qua in hisce 72. sacra Scripturæ locis est sermo, fuisse de genere illorum, qui non tantum in via Facti, sed etiam in via Juris sunt Tyranni, quorum ea est conditio, ut à quovis Regni concive non quidem Jure vindictæ, sed Jure defensionis occidî possint, uti ex S. Thoma, & cõmuni Theologorum sententiâ est traditum supra num. 56. Num verò dicere fas est, lojadam Pontificem ex hoc privato duntaxat Jure defensionis naturalis, egisse adversus Athaliam Regni Judaici tyrannicam dominatricem? In hoc Summo Pontifice ex constitutione Divinâ 6. cap. Deuteronomij erat autoritas iudicij veritatem definiendi, ex sacrosanctis statûs illius Mosaicis legibus. Hæc verò autoritas Pontifici Summo Divinitus attributa, extendebat se ad omne negotium, omnemque causam, civilis quoque statûs propriam, uti apertè liquet ex 17. & 21. Deuteronomij cap. Hoc igitur autoritatis Divinitus constitutæ Jure, quis negare ausit, usum fuisse lojadam Summum Sacerdotem, adversus Athaliaæ tyrannidem, eodumque procedendo, ut & ipsam Regni possessione spoliandam decerneret, & ad eam ab usurpatâ regiminis possessione detrudendam, milites conscriberet, legitimumque Regem folio imponeret, fœdere inter Deum ac Regem, nec non inter Regem, & populum sancito, non ex privato sensu suo, sed ex publicâ autoritate Sacerdotij, jus Divinitus sancitum habentis super ejusmodi iudicij veritate & justitiâ.

C 2

In

73. In præallegato equidem *Deuteronomij 17. c.* habetur, ut, postquam Sacerdos docuisset *veritatem Iudicij*, iudex proferret huic conformiter sententiam executioni demandandam, sub ipsa etiam mortis pœnâ inobedienti Divinitus destinata. At in casu illo Athaliae Regnum injuste occupantis, dum nullus erat constitutus iudex Laicus, Rege legitimo exturbato, & pro tunc in jus suum restituito, ipsemet Pontifex proferens *veritatem iudicij* (quod tamen per iudicem laicum huic iudicio suo ex Divinæ Legis dispositione subordinatum, executioni demandari pro tunc haud potuerat) quâ, nisi suâ Summi Sacerdotij per Deum constitutâ autoritate progredieretur ad finem, tali negotio imponendum, Deo, *Deuteronomij 21. v. 5.* statuente, ut omne negotium ad verbum Sacerdotum finiatur.

Juxta hoc igitur Iojadæ Summi Sacerdotis exemplum, quis Summo Novi Testamenti Sacerdotio negare aulit potestatem adversus tyrannos absque legitimo juris titulo Regni culpam invalores, procedendi ex publicâ, etiam judiciariâ autoritate?

74. Illorum equidem Tyrannorum, qui legitimum Regni jus obtinent, sed in via Falsi tyrannicam obeunt gubernationem, nullâ erga subditos justitiâ ac æquitatis attentâ ratione, alia fors & ratio est, ita ut secundum Concilij Constantiensis Decretum, nefas sit, à privatis quibuscunque ipsos interfici. Attamen eorum tyrannica iudicia, æquitatis & justitiæ ordinem pervertentia, imò funditus evertentia, ex eo, quod supernaturali honestati, indeque saluti æternæ positivè oppositam continent dissonantiam, ipsimet etiam Pontificiæ super omnes Christi oves, atque ad eod super quoscunque Christianos Reges, nec non super omnem, quæ super terram est, moralitatem protensa autoritati sunt subiecta, eodque, ut potestatem istam Ecclesiasticam non audiens, instar Ethnici sit habendus. Attendant igitur Reges Christiani hoc Divinum Ecclesiæ sanctæ iudicium, ne eodque iniqui regiminis nequitij se faciant reos, ut in statu Ethnicam, nempe omnimodæ Divinorum charitatum, & Ecclesiæ sanctæ beneficiorum communicationis expertem, suâ censuris Ecclesiasticis dignâ iniquitate, se se conijciant.

PROBATIO III.

Petita ex *Ecclesiastici 48. capite.*

75. Ibi namque agitur de Eliæ spiritu, eodque Divinitus sublevato, ut mandato Dei & Reges iungeret ad penitentiam, & Reges deiceret, & confringeret ipsorum potentiam. Hoc equidem Dei mandatum Eliæ, quâ Prophetæ factum, non erat cum successione jure propagandum in posteros, hinc tamen elucet, quodque spiritus Dei in Antiquo etiam Testamento fuerit operatus. An ergo nefas erit, asseverare talem Dei spiritum, gratiæ non gratum facientis, sed gratis datæ, habere etiamnum locum in statu Legis Evangelicæ? Hanc profectò Christus, ut Regni sui mystici, Ecclesiæque suæ sanctæ statum sublimius adornaret, vo-

luit condecoratam clavibus Regni Calorum, Petro, ejusque successori perpetuò destinatis, cum potestate ligandi & solvendi, quidquid esset super terram, in caelis etiam rato habito, atque ad eod intra conscientie forum comprobato, quidquid ex hac autoritate in terris vel ligaretur, vel solveretur. In hac igitur solvendi & ligandi Oecumenicâ autoritate subsistere etiamnum illum Eliæ spiritum non privati, sed publici jam Regiminis, pro Religione sanctæ seu propagatione, seu conservatione perquam necessarium, mox elucidabitur ex Novi Fœderis sacris textibus, deinceps accuratius expendendis.

S. IV.

Nostratis sententiæ Argumenta, ex Novi Testamenti sacris textibus desumpta referuntur. ac expenduntur, unâ cum conclusione super istodem reflexivâ.

ARGUMENTUM I.

Desumptum ex *Matth. 16. v. 18.*

76. Auctor præfati Regalis Sacerdotij cit. §. 2. n. 5. argumentatur I. ex verbis Christi Domini ad Petrum loco proximè citato prolatus, *Et ego inquitis, dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalent adversus eam, & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis.* Ex his namque Christi Domini verbis sequens construitur ratiocinatio. Omnium Patrum tum Latinorum, tum Græcorum sententia est, hisce verbis Petro promissum esse supremum, & Monarchicum Ecclesiæ regimen in his, quæ pertinent ad bonos mores, sanandæ doctrinam. Ergo etiam omnia media necessaria promissa sunt, sine quibus illa conservari non possunt, & consequenter in bona, & Regna temporalia, quæ omnî consensu sunt propter bona spiritualia, tanquam media propter finem: concessio enim sine, conceduntur omnia media illi necessaria, alioquin concessio finis foret inutilis. Quæ consequentia ex Matthæi verbis adducta, non est imaginaria, sed ex naturâ rei desumpta, & à legislatoribus, ipsisque Principibus approbata; sic enim loquuntur in *Leg. 2. ff. De jurisdictione.* Cui Jurisdicção data est, ea quoque concessa esse intelliguntur, sine quibus jurisdicção explicari non potest. Quod optimè animadvertit Gregorius VII. lib. 8. *Epist. 21.* *Habet enim, inquit, potestatem Ecclesia Romana singulari privilegio concessam, aperire & claudere januas regni caelestis, quibus voluerit. Cui ergo aperiendi, claudendiq; Cali data potestas est, de terra iudicare non liceat; Et S. Leo IX. in *Epist. adversus præsumptiones Michaelis Constantinopolitani cap. 13.* *Hic, inquit, & alijs quàm plurimis testimonijs jam vobis satisfactum esse debuit de terreno & caelesti imperio, imò de Regali Sacerdotio sanctæ Romanæ & Apostolicæ Sedis, præcipue super ejus speciali dispositione in caelis, si quo modo Christiani esse, velle, oportet, & si ipsam Evangelij veritatem aperte, quod absit, non impugnatis.* Ob-*